

- Flere og tungere opgaver i kommunerne har øget kravene til faglig styrke og økonomisk robusthed, hvilket har været vanskeligt at løfte i særligt de meget små kommuner.
- En stadig stigende specialisering, kravet om høj kvalitet i løsning af sygehusopgaven og den stadig mere påtrængende opgave som regional vækstdynamo har kaldt på færre og større amter eller regioner.
- Fraværet af en regional og demokratisk myndighed i hovedstadsregionen til varetægelse af fælles interesser har været defensiv i forhold til de globale udfordringer.

Årene har budt på forsøg på løsninger, som til sammen har udgjort et utilfredsstillende billede. Små kommuner har været for sig ved dannelsen af uigennemskuelige og udemokratiske samarbejder eller selskabsdannelser. Yderområder har været i vækst målt på kravene til ekstraordinær indsats for at sikre behandling og aktivitet på linje med landsgennemsnittet. Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab fremtrådte mere og mere som midlertidige nødløsninger.

Derfor hilste Socialdemokratiet det velkomne, at Strukturkommissionen blev nedsat i efteråret 2002. Der var brug for et helhedsbillede, hvor strukturen, økonomien og opgavefordelingen blev taget under en grundig og fordomsfri behandling.

Socialdemokratiet fastlagde sine mål for en fornyet kommunal struktur:

- Forbedring og fremtidssikring af den offentlige service over for borgerne.
- Økonomisk, administrativ og faglig styrke i enheder, der skal løfte de offentlige velfærdsopgaver.
- En klar fordeling og sammenhæng mellem ansvar, kompetence og økonomi.
- Muligheder for aktiv regional vækst og beskæftigelse i hele landet.
- Åbenhed, nærdemokrati og borgerinddragelse som afgørende udgangspunkt for at videreudvikle verdens mest decentrale samfund.
- Sikring af natur og miljø for kommende generationer.
- Trygge vilkår for stærkt handicappede og øvrige borgere, som er afhængige af offentlige tilbud af høj faglig kvalitet.
- Et effektivt og velfungerende arbejdsmarked med et nationalt ansvar for beskæftigelsespo-

litikken med tilbud om job, uddannelse og opkvalificering til alle ledige.

Socialdemokratiets konklusion var klar: At nå disse mål forudsætter en struktur med større og mere robuste kommuner og regioner. Ansvar for opgaverne skal varetages af den myndighed, som kan tilbyde den bedste service over for borgerne, og som kan levere den højeste faglige kvalitet.

Strukturen er kun et redskab for at nå vore politiske mål om den bedst mulige betjening af borgerne. Derfor har vi på intet tidspunkt anset debatten om en ny struktur som en ideologisk kampplads. For os har tilgangen været at skabe de bedst mulige rammer for fremtidens velfærdssamfund uden ideologiske overtoner.

Derfor blev vi også overrasket over regeringens stærke ideologiske tilgang til opgaven. Allerede ved udarbejdelsen af kommissoriet for Strukturkommissionen insisterede regeringen på at indbygge modeller for en stærkere markedsføring af velfærden. I hele det efterfølgende forløb har regeringen forfulgt dette spor.

Ved offentliggørelsen af Strukturkommissionens betænkning i januar 2004 var det desværre slående, at den, modsat forventet, var uklar i sine anbefalinger, præget af traditionel sektortænkning og uden en samlet vision for, hvordan fremtidens offentlige sektor burde skrues sammen.

Få har læst de 1.600 sider, men betænkningen har, helt i modstrid med dens indhold og opbygning, tjent som den faglige begrundelse for regeringens udspil få måneder senere. Tilmed var deltagelsen af uafhængige eksperter med til at give betænkningen den faglige styrke og troværdighed, der kunne stille politikere med en kritisk tilgang til regeringens udspil i et usagligt lys.

Desværre er dette et misbrug af så vel betænkningens indhold som af de uafhængige eksperters medvirken. Som den ene – Poul Erik Mouritzen – har sagt det i Mandag Morgen den 6. september 2004: »Alle tror, at den er spækket med visdom, og at den senere dannede grundlag for regeringens udspil. Vores primære opgave som uafhængige eksperter var at legitimere den opfattelse. Det var ikke meningen, at betænkningens indhold skulle bruges til noget, men den skulle fylde meget.«

Scenen var sat til politiske forhandlinger, hvor kun meget få udenforstående havde overblik over indhold, løsninger og problemer. Afgøren-